

**VALINTAOPAS
2016-17
vanha ops**

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällysluettelo

TYÖPÄIVÄN TUNNIT.....	3
OPISKELU LUOKATTOMASSA LUKIOSSA.....	4
<i>ERÄITÄ KÄSITTEITÄ</i>	4
<i>OPISKELUOHJEET</i>	4
<i>ARVIOINTI</i>	6
VALINTAOPAS 2016 – 17	9
TUNTIJAKO LV. 2016-17.....	10
PAKOLLISET JA SYVENTÄVÄT KURSSIT VUOSITTAIN.....	11
<i>KURSSIEN NIMET</i>	12
ERI AINEIDEN KURSSISISÄLTÖJEN ESITTELY.....	13
<i>ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS</i>	13
<i>ENGLANTI</i>	14
<i>RUOTSI</i>	16
<i>SAKSA</i>	18
<i>VENÄJÄ B3</i>	21
<i>MATEMATIIKKA</i>	22
<i>BIOLOGIA</i>	26
<i>MAANTIEDE</i>	27
<i>FYSIIKKA</i>	28
<i>KEMIA</i>	30
<i>USKONTO</i>	31
<i>ELÄMÄNKATSOMUSTIETO</i>	33
<i>FILOSOFIA</i>	33
<i>HISTORIA</i>	34
<i>YHTEISKUNTAOPPI</i>	35
<i>PSYKOLOGIA</i>	36
<i>MUSIIKKI</i>	37
<i>KUVATAIDE</i>	38
<i>LIIKUNTA</i>	39
<i>TERVEYSTIETO</i>	40
<i>OPINTO-OHJAUS</i>	41
<i>ILMAISUTAITO</i>	42
<i>OPPILASKUNTA</i>	42
<i>YRITYSTOIMINTA</i>	43
<i>URHEILUVALMENNUS</i>	43
<i>VALMENNUSOPPI</i>	43

TYÖPÄIVÄN TUNNIT

HUOM! Ruokailu tapahtuu ryhmittäin jatkuvana. Se alkaa 10.35 ja loppuu 12.15.
Ryhmät ilmoitetaan jaksoittain.

8:00	8:45	1. TUNTI		
8:55	9:40	2. TUNTI		
9:50	10:35	3. TUNTI		
10:35	11:05		1. RUOKAILU	
10:45		11:30	4. TUNTI	
11:05	11:50		4. TUNTI	
11:30	12:00		2. RUOKAILU	
11:45		12:15	3. RUOKAILU	
12:15	13:00	5. TUNTI		
13:10	13:55	6. TUNTI		
14:05	14:50	7. TUNTI		
15:00	15:45	8. TUNTI		

OPISKELU LUOKATTOMASSA LUKIOSSA

ERÄITÄ KÄSITTEITÄ

- Jakso** Lukuvuosi jaetaan 5 jaksoon, joiden pituus on 36-39 työpäivää. Jakso päättyy koeviikkoon.
- Koeviikko** Jakson lopussa 6-7 päivää, jolloin aamupäivisin järjestetään päättyvän jakson kurssikokeita. Koeviikon kokeisiin ei edellytetä ilmoittautumista niiltä opiskelijoilta, jotka osallistuvat kurssin opetukseen jaksolla. Koeviikon aikana ei ole työjärjestyksen mukaista opetusta urheiluvalmennusta lukuun ottamatta. Koepäivän voi muuttaa ainoastaan poikkeustapauksessa aineen opettajan luvalla.
- Uusintakoe** Noin kahden viikon kuluessa jakson päättymisestä pidettävä koetilaisuus, johon ilmoittaudutaan kirjallisesti. Uusintakokeessa voi suorittaa yhden edellisen jakson kurssin kokeen jäljempänä määritellyin perustein. Viidennen jakson jälkeen pidettävässä uusintakokeessa (uuden lukuvuoden ensimmäisenä päivänä) voi suorittaa koko lukuvuoden kurssien kokeita.
- Kurssi** Kunkin aineen oppimäärä on jaettu kursseiksi. Kurssiin sisältyy 38 tuntia. Lopullinen tuntimäärä riippuu koeviikon pituudesta.

Pakolliset, syventävät ja soveltavat kurssit

Oppiaineet jakautuvat tuntijaon mukaisesti pakollisiin, syventäviin ja soveltaviin kursseihin. Syventävät kurssit ovat pakollisten oppiaineiden jatkokursseja tai lyhyen vieraan kielen kursseja. Soveltavat kurssit ovat eri oppiaineiden yhteisiä eheyttäviä kursseja, menetelmäkursseja, muita koulukohtaisia kursseja tai toisissa oppilaitoksissa suoritettavia kursseja.

- Oppimäärä** Yhden aineen kaikki kurssit muodostavat oppimäärän, josta tulee arvosana päättötodistukseen. Oppimäärään kuuluvat vähintään aineen pakolliset kurssit. Oppilaan suorittamat aineen valtakunnalliset syventävät kurssit otetaan myös huomioon oppimäärän arvosanaa annettaessa. Kussakin oppiaineessa opiskelijan on opinto-ohjelmaansa sisältyvien valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien kokonaismäärästä suoritettava hyväksytysti vähintään 2/3.

Lukion oppimäärään kuuluu vähintään 75 kurssia. Siihen kuuluvat kaikki pakolliset kurssit, vähintään 10 syventävää kurssia sekä riittävä määrä syventäviä ja soveltavia kursseja.

OPISKELUOHJEET

Opiskeluaika

Opiskeluaika on 2-4 lukuvuotta. Erityisestä syystä kunnan sivistyslautakunta voi myöntää suoritusaikaa viidennen lukuvuoden.

Opinto-ohjelman tekeminen

Luokattomassa lukiossa opiskelija valitsee kunkin lukuvuoden aikana opiskeltavat kurssit koulun kurssitarjottimesta. Kurssitarjottimessa on rinnakkain yhdellä rivillä useita kursseja. Samalla rivillä olevat tunnit opetetaan yhtä aikaa, tunnin sijainti työpäivän aikana sen sijaan vaihtelee. Opiskelija muodostaa opinto-ohjelmansa valitsemalla yhden kurssin kultakin riviltä vuosiluokasta riippumatta.

Jaksoa kohden tulee valita 5-7 kurssia, jotta ehtii kolmessa vuodessa suorittaa vähintään 75 kurssia. Nelivuotisessa ohjelmassa tulee opiskella keskimäärin 3-5 kurssia jaksoa kohden. Opinto-ohjelman suunnitteluun paneudutaan koulun alkaessa opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajien kanssa

Kurssin suorittaminen

Kurssin ensimmäisellä tunnilla opiskelijan on oltava läsnä ja hänellä on oltava mukana oppikirjat ja muu tarvittava materiaali. Kurssi suoritetaan ensisijaisesti osallistumalla opetukseen ja kurssikokeeseen. Poikkeustapauksessa kurssin opettaja voi myöntää luvan kurssin tai sen osan suorittamiseen opetukseen osallistumatta. Menettelystä on sovittava ennen kurssin alkamista opettajan kanssa ja ilmoitettava siitä rehtorille.

Jollei kurssikokeeseen osallistuta heti koeviikolla, on kurssi käytävä uudelleen (poikkeukset: rehtorin lupa, lääkärin tai terveydenhoitajan todistus). **Keskenjääneet kurssisuoritukset vanhenevat seuraavan jakson loppuun mennessä.**

Poissaolot ”Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.” (Lukiolaki 25§ Opiskelijan velvollisuudet)

Kaikki poissaolot vaikeuttavat opintojen edistymistä ja vaikuttavat heikentävästi kurssiarvosanaan. Opiskelija on itse velvollinen selvittämään poissaolonsa ja ottamaan selvää poissaolotuntien aikaisista tehtävistä.

Poissaolot on aina selvitettävä Wilmaan.

Tiedossa olevan perustellun syyn takia lupa poissaoloon on pyydettyävä **etukäteen:**

- yksittäisiksi tunneiksi (kyyditysongelmat tms.) kurssin **opettajalta**
- enintään kolmeksi päiväksi **ryhmänohjaajalta**
- pidemmäksi ajaksi **rehtorilta**.

Urheilun takia aiheutuvat poissaolot hyväksyy **valmentaja ja/tai rehtori**.

Autokoulutuntien takia on luvallista olla poissa 2 tuntia/kurssi. Lisäksi luvallisia poissaoloja ovat ajokokeet ja kirjalliset kokeet. Poissaolon allekirjoittaa **autokoulunopettaja**.

Edellä mainittuja poissaoloja ei huoltaja eikä opiskelija voi itse hyväksyä.

Sairauspoissaolon selvittää Wilmaan opiskelijan **huoltaja** (tai 18 vuotta täyttänyt opiskelija itse) tai **terveydenhoitaja**. Selvitys on tehtävä

mahdollisimman pian.

→ Jos poissaolojen kokonaismäärä on 1/3 kurssin opetustuntien määrästä (mukaan lukien sairauspoissaolot), kurssin normaali suoritus keskeytyy ja kurssi on käytävä uudelleen.

Poikkeusjärjestelystä esim. pitkäaikaisen sairauden tai urheiluleirin vuoksi sovitaan erikseen rehtorin kanssa. Korvaavista lisätehtävistä on neuvoteltava ajoissa aineenopettajan kanssa.

Toisessa oppilaitoksessa suoritettut opinnot

Anomuksesta opiskelija voi sisällyttää lukion oppimäärään muiden oppilaitosten kurseja soveltavina kursseina. Näistä suorituksista on neuvoteltava ennalta rehtorin kanssa.

Opinlakeus-verkostossa opiskelija voi suorittaa valitsemiaan kurseja. Kurseille ilmoittaudutaan opinto-ohjaajan luvalla.

Kurssin uusiminen

Opiskelijalla on oikeus uusii kurssi sen arvosanasta riippumatta. Hän voi valintansa mukaan tehdä sen kolmella eri tavalla:

- 1) Opiskelija suorittaa kurssikokeen uudelleen uusintakoepäivänä joko jakson jälkeen tai uuden lukuvuoden alkaessa
- 2) Opiskelija suorittaa kurssikokeen uudelleen koeviikolla, kun se on koeviikolla tarjolla.
- 3) Opiskelija käy kurssin uudelleen osallistumalla sen opetukseen, kun se on tarjolla.

Oikeus uusintakokeeseen osallistumiseen on vain kerran. Aiheettomasti uusintakokeeseen ilmoittautuneen opiskelijan katsotaan käyttäneen uusintaoikeutensa. Parempi arvosana jää voimaan.

ARVIOINTI

Kurssisuorituksen arviointi

Kunkin oppiaineen pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin.

Soveltavat kurssit arvioidaan sanallisella arvioinnilla tai suoritusmerkinnällä:

- osallistunut hyvin aktiivisesti (A)	- suoritettu (S)
- osallistunut aktiivisesti (B)	- hylätty (4)
- osallistunut (C)	

Kurssin sanallinen arviointi on todettu kurssin sisällön esittelyn yhteydessä.

Arvosana annetaan kokeiden ja opiskelussa osoitetun jatkuvan näytön perusteella.

Jatkuva näyttö eli tuntiaktiivisuus, kotitehtävät, taulutyöskentely, tutkielmat, esitykset jne. voi yleensä vaikuttaa yhden numeron verran kokeiden perusteella muodostuvaan arvosanaan, siis joko korottaa tai alentaa sitä. Poissaolot voivat olla peruste kurssiarvosanan alentamiseen.

Oppilas voidaan jättää kurssin päättyessä arvostelematta, mikäli opettaja pitää saatua näyttöä liian kapea-alaisena oikeudenmukaisen arvostelun toteuttamiseksi.

Muista aineista poiketen urheiluvalmennus arvostellaan numeroin neljän kurssin ryhmissä.

Oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien perusteella. Opiskelijan on suoritettava näistä opinto-ohjelmansa mukaisista kursseista hyväksytysti vähintään 2/3. Näin muodostuvaa arvosanaa on mahdollista korottaa lukion omien syventävien ja soveltavien kurssien pohjalta saadulla lisänäytöllä.

Kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät ja valinnaiset vieraat kielet arvioidaan numeroarvosanoin.

Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi kurssia

Urheiluvalmennuksen oppimäärä arvioidaan numeroin, muut soveltavat oppimäärät sanallisesti tai suoritusmerkinnällä.

Ennen päättötodistuksen antamista opiskelijalle annetaan mahdollisuus osallistua **oppiaineen suulliseen kuulusteluun (tentti)**, johon voi kuulua myös kirjallisia tehtäviä. Kuulusteltavan oppimäärän laajuus on opiskelijan opinto-ohjelman mukainen. Mikäli opiskelija osoittaa kuulustelussa suurempaa kypsyttä ja aineen hallintaa kuin kurssien arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, korotetaan oppimäärän arvosanaa.

VALINTAOPAS

VALINTAOPAS 2016 – 17

Luokattomassa lukiossa opiskelija saa suunnitella itse oman opinto-ohjelmansa. Oman suunnittelun osuus korostuu erityisesti toisesta opiskeluvuodesta alkaen, kun suoritettavat kurssit alkavat painottua ei-pakollisiin kursseihin.

Lukion oppimäärä muodostuu vähintään 75 kurssista - ylärajaa ei ole. Pitkän matematiikan lukijoilla pakollisia kursseja on 51, lyhyen matematiikan lukijoilla 47. Syventäviä kursseja kaikkien on suoritettava vähintään 10. Urheilulukiolaiset, jotka suorittavat vähintään 12 urheiluvalmennuksen kurssia, ovat oikeutettuja vähentämään pakollisten kurssien määrästä 0 - 8 kurssia. Opiskelijan tulee kuitenkin suorittaa vähintään puolet lukion jokaisen pakollisen oppiaineen kursseista ja yo-kirjoituksissa kirjoitettavista aineista vähintään pakolliset kurssit.

Valintoja tehdessäsi huomaa mieltymystesi lisäksi myös mahdolliset jatko-opintosuunnitelmasi. Voit pohjustaa tulevaa menestymistäsi seuraavaan oppilaitokseen valinnoissa hankkimalla ao. ammattialaan liittyviä tietoja ja taitoja lukiossa.

Lukion oppimäärään voi sisällyttää myös muiden II asteen oppilaitosten kursseja rehtorin luvalla. Rehtori päättää opintojen hyväksilukemisesta pakollisina, syventävinä tai soveltavina kursseina lukion opintosuunnitelman mukaisesti. Hyväksilukemisista on syytä sopia etukäteen.

Huomioi opinto-ohjelmassasi pakollisten kurssien suorittaminen ajallaan suhteessa opiskeluaikaasi. Alemmiltä vuosilta rästiin jääneet pakolliset kurssit voivat muodostua esteeksi opintojesi etenemiseksi aiotussa aikataulussa. Valitse lisäksi syventäviä ja soveltavia kursseja harkintasi mukaan siten, että ainakin välttämättömät minimivaatimukset kurssien määrille täyttyvät. Jos koet epävarmuutta opiskelusuunnitelman teossa, keskustele asiasta ryhmänohjaajasi, opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa. Yksittäiseen aineeseen liittyvistä kysymyksistä kannattaa keskustella aineenopettajan kanssa.

Ylioppilaskokeet perustuvat oppiaineen pakollisille ja syventäville kursseille, joten ne kannattaa lukea kaikista kirjoitettavista aineista. Huomioi tämä erityisesti reaaliaineiden opintojen suunnittelussasi.

Lukio on yleissivistävä koulu ja sen päättävät ylioppilaskokeet ovat kypsyyskoe. Ylioppilaskokeessa menestymiselle aineen oppimäärän hallinta on välttämätön, mutta ei riittävä edellytys. Yksi tapa kehittää kypsyyttä on ottaa oman opiskelun suunnittelu hallintaan ja kehittää omia oppimistaitoja monipuolisesti. Opiskelu on nuoren työtä. Suhtaudu siihen riittävällä vakavuudella ja sitoudu valintoihisi, kyse on tulevaisuutesi hallinnasta. Onnea, menestystä ja elämyksiä tuleville vuosille.

TUNTIJAKO LV. 2016-17

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset kurssit	Syventävät kurssit	Koulu-kohtaiset kurssit	Yhteensä
Äidinkieli ja kirjallisuus.....	6	3	-	9
Englanti A1-kieli.....	6	2	2	10
Ruotsi B1-kieli.....	5	2	2	9
Saksa B2-kieli.....	-	8	1	9
B3-kieli.....	-	8	2	10
Venäjä B3-kieli.....	-	6	-	6
Matematiikka lyhyt.....	6	2	1	9
pitkä.....	10	3	1	14
Biologia.....	2	3	-	5
Maantieto.....	2	2	-	4
Fysiikka.....	1	7	-	8
Kemia	1	4	-	5
Uskonto.....	3	2	1	6
Elämäkatsomustieto.....	3	2	-	5
Filosofia.....	1	3	-	4
Historia.....	4	2	-	6
Yhteiskuntaoppi.....	2	2	-	4
Psykologia.....	1	4	1	6
Taideaineet				
kuvataide.....	1-2	3	1	6
musiikki.....	1-2	3	2	7
Liikunta	2	3	2	7
Terveystieto.....	1	2	-	3
Opinto-ohjaus.....	1	1	-	2

Pakolliset yhteensä

47 / 51

Syventäviä vähintään

10

***) Valmennuksen lajiryhmät: yleisurheilu, lentopallo, jääkiekko, paini, keilailu, pesäpallo ja muut yksilölajit.

Soveltavat kurssit:

1

1

2

Valmennusoppi

20

1

***) Urheilulukiolainen, joka suorittaa vähintään 12 urheiluvalmennuksen kurssia, voi halutessaan jättää pois 8 pakollista kurssia. Puolet jokaisen aineen pakollisista kursseista tulee kuitenkin olla suoritettuna ja pakolliset kurssit niissä aineissa, joihin hän osallistuu yo-kirjoituksissa.

75

PAKOLLISET JA SYVENTÄVÄT KURSSIT VUOSITTAIN

Alla on suositus kurssien etenemisjärjestykseksi 3-vuotisessa opinto-ohjelmassa lukuvuositasolla. Alimpana yhteensä-rivillä olevat kurssimäärät ovat suositeltavia minimimääriä lukuvuosittain.

Kurssien nimet ja sisällöt näet tästä lukio-oppaasta.

Merkittävin ratkaisu on valinta pitkän ja lyhyen matematiikan välillä sekä kolmannen kielen valinta. Valintoja voi tarkistaa opiskelun edetessä.

AINE	OPISKELUVUOSI					
	1		2		3	
	Pakolliset	Syv. & sov.	Pakolliset	Syv. & sov.	Pakolliset	Syv. & sov.
ÄI	1, 2, 3	7	4, 5	7	6	8, 9
ENA	1, 2, 3	(10)	4, 5, 6	10		7, 8, 9, (10)
RUB	1, 2, 3	8	4, 5	6, 8, 9		7
SAB2		1, 2		3, 4, 5		6, 7, (8), (9)
SAB3		1, 2, 3, 4		5, 6, 7		8, 9, (10)
VEB3		1, 2, 3		4, 5, 6		
MAA	1, 2, 3, 4, 5		6, 7, 8, 9	11	10	12, 13, 14
MAB	1, 2, 3		4, 5	7	6	8, 9
BI	1		2	4		3, 5
GE	1		2	3		4
FY	1	2, 3		4, 5, 6		7, 8
KE	1			2, 3		4, 5
UE	{1}		{2}	4	{3}	5, 6*)
ET	{1}		{2}		{3}	
FI			1	2, 3*), 4*)		2, 3*), 4*)
HI	1, 2	(5)	3, 4	5, (6)		6
YH	1		2			3, 4
PS	1	(2)		2, 3, 6		4, 5
KU	1		{2}	3, 4*), 5*)		4*), 5*), 6
MU	1	5	{2}	3*), 4*), 5, 6, 7		3*), 4*), 5, 6, 7
LI	1	3	2	3, 4, 5*), 6*), 7		5*), 6*)
TE	1			2		3
OP	1					2
IT		1, 2		1, 2		1, 2
YT				1		
UV		1-8		9-16		17-20
VO		1		(1)		
Yhteensä MAA	28	2 ...	20	11 ...	3	11 ...
Yhteensä MAB	26	4 ...	18	13 ...	3	11 ...
*) = Valittavissa joka toinen vuosi						
() = Mahdollinen, ei ensisijainen			{ } = Jompikumpi pakollinen			

KURSSIEN NIMET

Oppiaine	Pakolliset	Syventävät	
Äidinkieli ja kirjallisuus	1: Kieli, tekstit ja vuorovaikutus 2: Tekstien rakenteita ja merkityksiä 3: Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa	4: Tekstit ja vaikuttaminen 5: Teksti, tyyli ja konteksti 6: Kieli, kirjallisuus ja identiteetti	7: Puheviestinnän taitojen syvent. 8: Tekstitalojen syventäminen 9: Kirjoittaminen ja nykykulttuuri
A1 Englanti	1: Nuori ja hänen maailmansa 2: Viestintä ja vapaa-aika 3: Opiskelu ja työ	4: Yhteiskunta ja ympäröivä maailma 5: Kulttuuri 6: Tiede, talous ja tekniikka	7: Luonto ja kestävä kehitys 8: <i>Puhu ja ymmärrä paremmin</i> 9: Kertauskurssi 10: Keskusteluk. Let's Communicate
B1 Ruotsi	1: Koulu ja vapaa-aika 2: Arkielämää Pohjoismaissa 3: Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa	4: Elämää yhdessä ja erikseen 5: Elinympäristömme 6: Puhu ja ymmärrä paremmin	7: <i>Yhteinen maailma ja kansainväl.</i> 8: Ruotsin kielen johdantokurssi 9: Kertauskurssi yo-kirjoituksiin
B2 Saksa yla:lla alkanut	1: Vapaa-aika ja harrastukset 2: Meillä ja muualla 3: Ennen ja nyt	4: Opiskelu ja tulevaisuudensuunnit. 5: Kulttuuri 6: Yhteinen maapallomme	7: Tiede ja tekniikka 8: Luonto ja kestävä kehitys 9: Matkalle Keski-Eurooppaan
B3 Saksa lukiossa alkava	1: Hyvää päivää, hauska tutustua 2: Näin asiat hoituvat 3: Vapaa-aika ja harrastukset	4: Meillä ja muualla 5: Ennen ja nyt 6: Opiskelu ja tulevaisuudensuunnit.	7: Kulttuuri 8: Yhteinen maapallomme 9: Tiede ja tekniikka 10: Matkalle Keski-Eurooppaan
B3 Venäjä lukiossa alkava	1. Hyvää päivää, hauska tutustua 2. Näin asiat hoituvat 3. Vapaa-aika ja harrastukset	4. Meillä ja muualla 5. Ennen ja nyt 6. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnit.	7. Kulttuuri 8. Yhteinen maapallomme
Matematiikka lyhyt	1: Lausekkeet ja yhtälöt 2: Geometria 3: Matemaattisia malleja I	4: Matemaattinen analyysi 5: Tilastot ja todennäköisyys 6: Matemaattisia malleja II	7: Talousmatematiikka 8: <i>Matemaattisia malleja III</i> 9: Kertauskurssi
Matematiikka pitkä	1: Funktiot ja yhtälöt 2: Polynomifunktiot 3: Geometria 4: Analyttinen geometria 5: Vektorit	6: Todennäköisyys ja tilastot 7: Derivaatta 8: Juuri ja logaritmifunktiot 9: Trigonometriset funktiot ja lukujonot 10: Integraalilaskenta	11: Lukuteoria ja logiikka 12: Numeerisia ja algebrallisia menet. 13: <i>Differentiaali- ja integraalil. jatkok.</i> 14: Kertauskurssi
Biologia	1: Eliömaailma 2: Solu ja perinnöllisyys	3: Ympäristöekologia 4: Ihmisen biologia	5: Bioteknologia
Maantiede	1: Sininen planeetta 2: Yhteinen maailma	3: Riskien maailma 4: Aluetutkimus	
Fysiikka	1: Fysiikka luonnontieteenä 2: Lämpö 3: Aallot	4: Liikkeen lait 5: Pyöriminen ja gravitaatio 6: Sähkö	7: Sähkömagnetismi 8: Aine ja säteily
Kemia	1: Ihmisen ja elinympäristön kemiaa	2: Kemian mikromaailma 3: Reaktiot ja energia	4: Metallit ja materiaalit 5: Reaktiot ja tasapaino
Uskonto ev. lut.	1: Uskonnon luonne ja merkitys 2: Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta	3: Ihmisen elämä ja etiikka 4: Uskontojen maailmat	5: <i>Mihin suomalainen usko?</i> 6: Ihminen ja Jumala Raamatussa
Elämäkats. tieto	1: Hyvä elämä 2.: Maailmankuva	3: Yksilö ja yhteisö 4: Kulttuuriperintö ja identiteetti	5: Maailm. selitt. katsomusperinteessä
Filosofia	1: Johdatus filosofiseen ajatteluun	2: Filosofinen etiikka 3: Tiedon ja todellisuuden filosofia	3: Yhteiskuntafilosofia
Historia	1: Ihminen, ympäristö ja kulttuuri 2: Eurooppalainen ihminen	3: Kansainväliset suhteet 4: Suomen historian käännekohtia	5: Suomen vaiheet esihist.auton.aikaan 6: Kulttuurien kohtaaminen
Yhteiskunta- oppi	1: Yhteiskuntatieto 2: Taloustieto	3: Kansalaisen lakitieto 4: Eurooppalaisuus ja EU	
Psykologia	1: Psyk. toim., oppiminen ja vuorov. 2: Ihmisen psyykinen kehitys	3: Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet 4: Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta	5: <i>Persoonallisuus ja mielenveys</i> 6: Sosiaalipsykologian perusteet
Kuvataide	1: Minä, kuva ja kulttuuri 2: Ympäristö, paikka ja tila	3: Media ja kuvien viestit 4: Taiteen kuvista omiin kuviin	5: <i>Nykytaiteen työpaja</i> 6: Kuvataiteen lukiodiplomi
Musiikista ja kuvataiteesta yhteensä 3 kurssia pakollisena.		3: Ovet auki musiikille 4: Musiikki viestii ja vaikuttaa 5: <i>Musiikkiprojekti</i>	6: Yhtyesoitto- ja laulu 7: Musiikin lukiodiplomi
Terveystieto	1: Terveystieteen perusteet	2: Nuoret, terveys ja arkielämä	3: Terveystieteen tutkimus
Liikunta	1: Taitoa ja kuntoa 2: Liikuntaa yhdessä ja erikseen	3: Virkisty liikunnasta (Palloilukurssi) 4: Yhdessä liikkuen (Vanhojen tanssit) 5: <i>Kuntoliikunta</i>	6: Liikunnallisille aloille valmentava k. 7: Liikunnan lukiodiplomi
Opinto-ohjaus	1: Koulutus, työ ja tulevaisuus	2: Opiskelu, työ ja ammatinvalinta	

ERI AINEIDEN KURSSISISÄLTÖJEN ESITTELY

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Äidinkiелensä avulla ihminen jäsentää maailmaa, ylläpitää sosiaalisia suhteitaan, omaksuu yhteisönsä kulttuurin ja rakentaa omaa identiteettiään. Oppiaineena *äidinkieli ja kirjallisuus* on lukio-opetuksen keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri- ja taideaine, joka tarjoaa aineksia kielelliseen ja kulttuuriseen yleissivistykseen. Kielen, kirjallisuuden ja viestinnän tietoja sekä lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja opitaan erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Kirjallisuuden opetuksen tavoitteena on kaunokirjallisuuden ymmärtäminen sekä tekstien erittelemine ja tulkitseminen eri näkökulmista. Kaunokirjallisuus tarjoaa aineksia henkiseen kasvuun, kulttuuri-identiteetin muodostumiseen ja omien ilmaisuvarojen monipuolistamiseen. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus tähtää sellaisiin viestintä- ja vuorovaikutustaitoihin, jotka luovat riittävät edellytykset jatko-opinnoille, osallisuudelle työelämässä ja aktiiviselle kansalaisuudelle. Tavoitteena on vankka luku- ja kirjoitustaito sekä taito käyttää kieltä tilanteen vaatimalla tavalla. Opetuksessa pyritään oppiaineen sisäiseen integraatioon, sillä eri tieto- ja taitoalueet ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa.

SUORITUSJÄRJESTYS: 1. kurssi valitaan ensin ja 6:s pakollisista viimeisenä. Muuten pakollisten kurssien suoritusjärjestys on vapaa. 7. kurssin voi valita silloin, kun se sopii ohjelmaan, 8. ja 9. kurssi valitaan ylioppilaskirjoituksiin valmistautuessa.

ARVIOINTI: Arvioinnissa pyritään kiinnittämään huomiota monipuolisesti oppiaineen eri osa-alueisiin. Kursseilla on numeroin arvosteltavia kirjallisia tehtäviä ja koeviikolla on esseekoe tai tekstitaidon koe. Kurssiarvosanaan vaikuttavat kirjalliset tuotokset, suulliset esitelmät, alustukset ja osallistuminen tuntityöskentelyyn.

PAKOLLISET KURSSIT:

ÄI1: Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

Kurssi on luonteeltaan perusvalmiuksien kurssi, jonka aikana vahvistetaan vuorovaikutuksessa ja opiskelussa tarvittavaa kielitietoa ja kielenkäytön taitoja. Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee, ja hänen taitonsa lukea tekstejä kehittyy. Hän osaa jäsentää viestintäympäristöään sekä tunnistaa omia taitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä.

ÄI2: Tekstien rakenteita ja merkityksiä

Opiskelija harjaantuu erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä oppii näkemään tekstin yhteyden kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelija syventää tekstilajituntemustaan ja kehittyy erilaisten tekstien tuottajana.

ÄI3: Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Opiskelijoiden käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Kirjallisuuden erittelyn ja tulkinnan peruskäsitteistöä. Novellien, lyriikan ja draaman analyysia.

ÄI4: Tekstit ja vaikuttaminen

Kurssilla perehdytään monipuolisesti kielen ja kirjallisuuden vaikuttamistapoihin. Opetellaan analysoimaan ja tuottamaan argumentatiivisia tekstejä.

ÄI5: Teksti, tyyli ja konteksti

Tekstien ja niiden tyylin tarkastelu kontekstin näkökulmasta. Eri aikakausien kirjallisuutta ja tyyllilajeja. Essee tekstilajina.

ÄI6: Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Yleiskuva suomen kielen sekä suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle. Suomen kielen historiaa ja Suomen kirjallisuuden keskeisiä teoksia ja teemoja.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

ÄI7: Puheviestinnän taitojen syventäminen

Erilaisin käytännön harjoituksin kehitetään puheilmaisuutta ja ryhmäviestintätaitoja. Harjoitellaan erilaisia puhetilanteita: alustuksia, selostuksia, haastatteluja, keskusteluja, neuvotteluja, kokouksia jne. Kurssia suositellaan kaikille viestintätaitojensa kehittämistä kiinnostuneille, niin vaiteliaille kuin puheliaillekin.

ÄI8: Tekstitaitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida ja tuottaa tekstejä. Päätökokeeseen valmistavaa ainekirjoituksen ja tekstitaitojen harjoittelua. Kielen- ja tyylinhuoltoa.

ÄI9: Kirjoittaminen ja nykykulttuuri

Opiskelija perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen. Kriittisen ja kulttuurisen lukutaidon syventämistä ja kirjallisen ilmaisun hiomista kohti lukion päättötason vaatimuksia.

ENGLANTI

(ENA) A-KIELI (pitkä oppimäärä)

Perusopetuksen vuosiluokilla 1-6 alkanut oppimäärä.

Englannin kieli on osa yleissivistystämme ja toisaalta tärkeä väline sen laajentamiseen nykyaikaisen tiedonhankinnan avulla. Se antaa valmiuksia osallistua kansainväliseen yhteistyöhön ja työskennellä kansainvälisissä työympäristöissä. Jatko-opinnoissa englannin kielen taito on välttämätön, alasta riippumatta. Hyvään kielitaitoon kuuluu myös englanninkielisen kulttuurin sekä kielialueen tapojen ja normien tuntemus.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit 1 - 3 suoritetaan ensin, mieluiten tässä järjestyksessä. Kurssit 4 - 6 voi suorittaa sen jälkeen vapaassa järjestyksessä. Syventävät kurssit 7 - 9 suoritetaan mieluummin pakollisten kurssien jälkeen lähellä ylioppilaskirjoituksia. Kurssille 10 voi osallistua ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuotena.

ARVIOINTI: Kurssit 1-8 ovat valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisia ja ne arvostellaan numeroin. Myös kurssiin 8 kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4–10. Arvosana perustuu opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä. Kurssit 9 ja 10 arvostellaan kirjaimin asteikolla ABC aktiivisuuden ja kurssin aikana suoritettujen tehtävien perusteella.

PAKOLLISET KURSSIT:

ENA1: Nuori ja hänen maailmansa

Totutellaan lukion työtapoihin ja kerrataan yläasteella opittuja perusrakenteita. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen englannin kielellä, ja kieli on enimmäkseen tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan kohteliasta keskustelua ja mielipiteen ilmaisua.

ENA2: Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää yhä monipuolisemmin ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen. Vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien, esimerkiksi epävirallisten kirjeiden avulla.

ENA3: Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Vertaillaan Suomen ja englanninkielisten maiden koulujärjestelmiä. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä esimerkiksi työpaikkahakemusten ja haastattelujen avulla.

ENA4: Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä, esimerkiksi tiivistelmiä ja aineita.

ENA5: Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Tutustutaan englanninkieliseen kaunokirjallisuuteen, teatteriin, elokuvaan ja musiikkiin. Sekä työskentelyssä että arvostelussa painottuu oppilaan oma tuotos.

ENA6: Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Harjoitellaan perusteltujen mielipiteiden esittämistä ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia asiatekstejä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen. Kurssit valmentavat opiskelijoita ylioppilaskirjoituksiin ja antavat valmiuksia jatko-opintoihin. Ylioppilaskirjoitusten A-taso perustuu kahdeksan kurssin oppimäärään. Oppikirjan lisäksi kursseilla käytetään ajankohtaista materiaalia ja vanhoja ylioppilaskirjoitustehtäviä.

ENA7: Luonto ja kestävä kehitys

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Keskitytään yhä vaativampien tekstien ja monipuolisen puhutun kielen ymmärtämiseen sekä harjoitellaan kirjoitelmien laatimista.

ENA8: Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla. Loppukokeena valtakunnallinen suullinen koe. Suositellaan 3. vuoden opiskelijoille.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

ENA9: Kertauskurssi

Rakenteiden kertausta opiskelijaryhmän tarpeiden mukaan. Runsaasti harjoitustehtäviä. Lisäksi harjoitellaan kirjoitelmien tekoa. Sopii ylioppilaskirjoituksiin valmentavaksi kurssiksi erityisesti niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia kielen perusrakenteiden hallinnassa. Ei loppukoetta.

ENA10: Keskustelukurssi ”Let’s Communicate”

Kurssin tavoitteena on oppia ilmaisemaan itseään rohkeammin englanniksi. Harjoitellaan vaihtelevia suullisia kielenkäyttötilanteita, mielipiteen ilmaisua ja perustelemista. Keskustelua, alustuksia, väittelyitä ja draamaa ryhmän kiinnostuksen mukaan. Kirjallisen opetusmateriaalin lisäksi käytetään esimerkiksi Internetin tarjontaa. Ei kirjallista loppukoetta. Suositellaan 1.-2. vuoden opiskelijoille.

RUOTSI

(RUB) B1-KIELI (toinen kotimainen kieli, keskipitkä oppimäärä)

Perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 alkanut oppimäärä

Ruotsin kieltä tarvitaan; se on tärkeä työelämässä niin Suomessa kuin myös muissa Pohjoismaissa. Lisäksi se on perusta pohjoismaiselle yhteistyölle. Lukiossamme voi opiskella ruotsia yhteensä 9 kurssia. Tavoitteena on, että opiskelija osaa viestiä ruotsiksi erilaisissa tilanteissa niin suullisesti kuin kirjallisesti ja hänellä on mahdollisuus menestyä hyvin ylioppilaskokeessa.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit 1-3 tulee suorittaa peräkkäin, minkä jälkeen suoritusjärjestys on vapaa; on kuitenkin suositeltavaa suorittaa kurssit peräkkäin, sillä se edesauttaa menestymistä opinnoissa. Samoin on suositeltavaa viiden pakollisen kurssin lisäksi suorittaa syventävät kurssit 6 ja 7, sillä ylioppilaskoe perustuu kursseihin 1-7. Syventäville kursseille 6 ja 7 voi osallistua vasta, kun vähintään neljä pakollista kurssia on suoritettuna. Kurssi 8 on johdantokurssi 1. vuoden opiskelijoille ja kurssi 9 kertauskurssi yo-kirjoituksiin.

ARVIOINTI: Kurssit 1- 7 arvostellaan asteikolla 4 – 10 kirjallisten kokeiden ja mahdollisten muiden tuotosten sekä tuntiaktiivisuuden ja -osaamisen pohjalta. Arvioinnissa noudatetaan kielitaitotasoasteikon suosituksia. Huomioon otetaan myös yleinen harrastuneisuus kieltä kohtaan. Myös kurssiin 6 kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4–10 ja sen arvosana perustuu opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä. Kurssit 8 ja 9 arvostellaan asteikolla ABC.

PAKOLLISET KURSSIT:

RUB1: Koulu ja vapaa-aika

Kurssi vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeen mukaan. Aihepiireinä ovat opiskelu ja nuorten harrastukset, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

RUB2: Arkielämää Pohjoismaissa

Kurssilla jatketaan sanaston ja rakenteiden vahvistamista ja painotetaan puheviestinnän harjoittamista sekä kirjoittamista lyhyiden viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssilla jatketaan nuorten elämän, opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua. Vankennetaan suullisen viestinnän strategioiden hallintaa ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

RUB3: Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa

Aihepiireinä ovat kotimaa, suomenruotsalaisuus, vertailu muihin Pohjoismaihin sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita.

RUB4: Elämää yhdessä ja erikseen

Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt. Kurssilla kirjoitetaan tiivistelmä.

RUB5: Elinympäristömme

Aihepiireinä ovat luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet. Harjoitellaan ymmärtävän lukemisen strategioita ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

Syventävillä kursseilla kielitaitoa kehitetään monipuolisesti.

RUB6: Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset pohjoismaiset tapahtumat, kulttuuri ja muiden kurssien aihepiirit. Kurssi vankentaa myös jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteissa tarvittavaa suullista kielitaitoa sekä kulttuuriin liittyvää sanastoa ja rohkaisee käyttämään kieltä eri tilanteissa. Kurssilla pidetään suullisen kielitaidon koe sekä muita pieniä testejä.

RUB7: Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Aihealueita ovat maailmanlaajuiset ilmiöt ja kansainvälinen vaikuttaminen. Kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia asioita, päätöksentekoon osallistumista sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta. Kurssilla kerrataan ja syvennetään rakenteiden hallintaa sekä jatketaan valmistautumista lukion päättökokeeseen.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

RUB8: Johdantokurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata ja syventää aiemmin opittua sanastoa ja rakenteita. Kurssilla harjoitellaan käyttämään kieltä erilaisissa tutuissa arkisissa tilanteissa, tekstin ymmärtämis-, rakenne-, kuuntelu- ja puheharjoitusten avulla. Pääpaino on suullisella tuottamisella ja oppilaan rohkaisemisella käyttämään ruotsin kieltä erilaisissa puhetilanteissa.

RUB9: Kertauskurssi yo-kirjoituksiin

Kurssilla keskitytään vahvistamaan perussanastoa ja –rakenteita. Harjoitellaan kirjoitelmia ja yo-kokeiden eri tehtävätyyppejä, myös kuuntelua. Kurssilla ei pidetä varsinaista kurssikoetta.

SAKSA

Saksaa puhuu äidinkielenään yli 100 miljoonaa ihmistä ja yhä useammat opiskelevat sitä. Saksan kielellä tulee toimeen lähes kaikkialla Keski-Euroopassa ja myös Itä-Euroopassa se on hyödyllinen käyttökieli. Työelämässä odotetaan nykyään yhä monipuolisempaa kielitaitoa. Englannin ja ruotsin jälkeen 3. kysytyin kieli on saksa.

Saksa on maailman talousmahteja ja ulkomaankaupassa saksan kielen taito onkin välttämätön, sillä suurin osa ulkomaankaupastamme käydään saksankielisten maiden kanssa. Matkailussa tarvitaan saksan kielen taitajia, sillä saksalaiset ovat yksi suurimpia turistiryhmämme. Lisäksi saksaa tarvitaan mm. seuraavilla aloilla: tekniikka, teollisuus, tieteet, musiikki ja urheilu. Saksan kielen kautta avautuu myös rikas keskieuropalainen kulttuuri ja sitä osaavana on mahdollista hakeutua esim. opiskelemaan tai työharjoitteluun saksankielisiin maihin.

Kuortaneen lukiossa on mahdollista jatkaa peruskoulussa alkanutta saksaa (B2-kieli) tai aloittaa se uutena kielenä (B3-kieli). Kaikki saksan kurssit ovat syventäviä ja niitä voi suorittaa B2-kielessä yhteensä 9 ja B3-kielessä 10. Kurssit ovat sisällöltään monipuolisia ja tavoitteena on saavuttaa kielitaito, jota tarvitaan käytännön elämässä ja joka luo vankan pohjan mahdollisille saksan jatko-opinnoille. Samalla tutustutaan monipuolisesti saksankielisiin maihin ja niiden kulttuuriin.

Ryhmiä pienuuden vuoksi joudutaan B2- ja B3 -kielen kurssit yhdistämään alla olevan taulukon mukaan. B2-kielen kurssi 1 pyritään kuitenkin mahdollisuuksien mukaan järjestämään omana ryhmänään.

B3	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10
B2			1	2	3	4	5	6	7	8	9

SUORITUSJÄRJESTYS: B2 –kieli: Suositeltavinta suorittaa kaikki kurssit 1-8 peräkkäin, mutta tarvittaessa kurssien 5-8 järjestystä voi muuttaa. Kurssi 9 on mahdollista suorittaa joko 2. tai 3. opiskeluvuotena halumanaan ajankohtana.

B3 –kieli: Suositeltavinta suorittaa kaikki kurssit 1-8 peräkkäin mutta tarvittaessa kurssien 7-8 järjestystä voi muuttaa. Kurssi 10 on mahdollista suorittaa joko 2. tai 3. opiskeluvuotena halumanaan ajankohtana.

ARVIOINTI: B2 -kielen kurssit 1-8 ja B3 -kielen kurssit 1-9 arvioidaan asteikolla 4-10 ja arviointi perustuu kirjallisiin kokeisiin sekä muihin kurssiin liittyviin tuotoksiin, tuntiaktiivisuuteen ja -osaamiseen sekä harrastuneisuuteen. Kurssit SAB29 ja SAB310 arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty ja ne vaikuttavat päättöarvosanaan lievästi korottavasti osoituksena aktiivisuudesta kielen opiskelussa.

SAKSA B2 (PERUSKOULUN YLÄASTEELLA ALKANUT KIELI)

SAB21: Vapaa-aika ja harrastukset

Kurssilla vahvistetaan ja laajennetaan perusopetuksessa opiskellun sanaston ja rakenteiden hallintaa sekä totutellaan lukion työtapoihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin.

SAB22: Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä saksankielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Tutustutaan Berliiniin ja Itävaltaan. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Aloitellaan kirjoittamisen harjoittelu.

SAB23: Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt. Aiheina ovat esimerkiksi kuuluisat saksankieliset tieteen ja taiteen merkkihenkilöt, ympäristön- ja eläintensuojelu ja tietotekniikka. Tutustutaan Sveitsiin. Rakenteista opiskellaan verbioppia.

SAB24: Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Syvennetään sanaston hallintaa liittyen erityisesti liikenteeseen ja harrastuksiin ja harjoitellaan kirjoittamista.

SAB25: Kulttuuri

Kurssilla tarkastellaan saksankielisten maiden kulttuuria oman kulttuurin pohjalta ja pohditaan saksalaisuutta suomalaisten kokemusten perusteella. Tarkastellaan myös saksan kielen merkitystä työelämässä ja vahvistetaan sanastoa liittyen mm. ammatteihin ja opiskeluun.

SAB26: Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit. Syvennetään sananmuodostustaitoja ja sanastoa eri aihealueilta sekä tutustutaan lyhyesti esim. saksankielisiin lehtiin.

SAB27: Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Syvennetään kulttuurintuntemusta tutustumalla tarkemmin esimerkiksi saksankielisten maiden kirjallisuuteen tai säveltäjiin ja laajennetaan maantuntemusta perehtymällä tarkemmin esim. joihinkin kaupunkeihin.

SAB28: Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt ja luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.. Kurssi voidaan tarvittaessa toteuttaa joko kokonaan tai osittain itsenäisenä opiskeluna.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

SAB29: Matkalle Keski-Eurooppaan

Kurssilla tutustutaan lähemmin saksankielisiin maihin turistikohteina; niiden tärkeimpiin kaupunkeihin, nähtävyyksiin ja saksalaisten arkipäivään. Kurssi toteutetaan kirjallisena projektityöskentelynä tai koulun hyväksymänä oleskeluna saksankielisellä kielialueella.

SAKSA B3 (LUKIOSSA ALKAVA OPPIMÄÄRÄ)

SAB31: Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla harjoitellaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Kurssilla painotetaan puheviestintää kulttuurilliset erot huomioon ottaen. Harjoitellaan saksan kielen äänteitä.

SAB32: Näin asiat hoituvat

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi liikenne-, majoitus- ja aterointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja jatketaan ääntämisen harjoittelua.

SAB33: Vapaa-aika ja harrastukset

Jatketaan jokapäiväisissä tilanteissa selviytymisen harjoittelua sekä opiskellaan erilaista arkipäivän sanastoa, esim. harrastuksia, maita, värejä ja vaatteita sekä asumiseen ja puhelimesta puhumiseen liittyvää sanastoa.

SAB34: Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä saksankielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviihtomahdollisuudet. Tutustutaan Berliiniin ja Itävaltaan. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Aloitellaan kirjoittamisen harjoittelu.

SAB35: Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt. Aiheina ovat esimerkiksi kuuluisat saksankieliset tieteen ja taiteen merkkihenkilöt, ympäristön- ja eläintensuojelu ja tietotekniikka. Tutustutaan Sveitsiin. Rakenteista opiskellaan verbioppia.

SAB36: Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Syvennetään sanaston hallintaa liittyen erityisesti liikenteeseen ja harrastuksiin ja harjoitellaan kirjoittamista.

SAB37: Kulttuuri

Kurssilla tarkastellaan saksankielisten maiden kulttuuria oman kulttuurin pohjalta ja pohditaan saksalaisuutta suomalaisten kokemusten perusteella. Tarkastellaan myös saksan kielen merkitystä työelämässä ja vahvistetaan sanastoa liittyen mm. ammatteihin ja opiskeluun.

SAB38: Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit. Syvennetään sananmuodostustaitoja ja sanastoa eri aihealueilta sekä tutustutaan lyhyesti esim. saksankielisiin lehtiin.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

SAB39: Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Syvennetään kulttuurintuntemusta tutustumalla tarkemmin esimerkiksi saksankielisten maiden kirjallisuuteen tai säveltäjiin ja laajennetaan maantuntemusta perehtymällä tarkemmin esim. joihinkin kaupunkeihin.

SAB310: Matkalle Keski-Eurooppaan

Kurssilla tutustutaan lähemmin saksankielisiin maihin turistikohteina; niiden tärkeimpiin kaupunkeihin, nähtävyyksiin ja saksalaisten arkipäivään. Kurssi toteutetaan kirjallisena projektityöskentelynä tai koulun hyväksymänä oleskeluna saksankielisellä kielialueella.

VENÄJÄ B3

(LUKIOSSA ALKAVA OPPIMÄÄRÄ)

ARVIOINTI: Ennen venäjän kielen opiskelun aloitusta voit valita arvioidaanko kurssit valtakunnallisten syventävien kurssien mukaan (kts. saksa) vai koulukohtaisten soveltavien kurssien mukaan (suoritettu/hylätty).

VEB31: Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opetellaan kyrilliset kirjaimet ja tutustutaan venäjän kielen perusteisiin. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Kurssilla painotetaan puheviestintää kulttuurilliset erot huomioon ottaen. Harjoitellaan venäjän kielen äänteitä. Tutustutaan Pietariin.

VEB32: Näin asiat hoituvat

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi liikenne- ja majoituspalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja jatketaan ääntämisen harjoittelua.

VEB33: Vapaa-aika ja harrastukset

Jatketaan jokapäiväisissä tilanteissa selviytymisen harjoittelua sekä opiskellaan erilaista arkipäivän sanastoa, esim. harrastuksia, maita sekä kulttuuriin liittyvää sanastoa.

VEB34: Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä venäjänkielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Aloitellaan kirjoittamisen harjoittelu.

VEB35: Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt. Aiheina ovat esimerkiksi kuuluisat venäjänkieliset tieteiden ja taiteiden merkkihenkilöt, ympäristön- ja eläintensuojelu ja tietotekniikka. Rakenteista opiskellaan mm. verbioppia.

VEB36: Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Syvennetään sanaston hallintaa liittyen erityisesti liikenteeseen ja harrastuksiin ja harjoitellaan kirjoittamista.

VEB37: Kulttuuri

Kurssilla tarkastellaan venäjänkielisten maiden kulttuuria oman kulttuurin pohjalta ja pohditaan venäläisyyttä suomalaisten kokemusten perusteella. Tarkastellaan myös venäjän kielen merkitystä työelämässä ja vahvistetaan sanastoa liittyen mm. ammatteihin ja opiskeluun.

VEB38: Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit. Syvennetään sananmuodostustaitoja ja sanastoa eri aihealueilta sekä tutustutaan lyhyesti esim. venäjänkielisiin lehtiin.

MATEMATIIKKA

Lukiossa voit opiskella matematiikkaa joko pitkän tai lyhyen oppimäärän mukaan. Pitkän oppimäärän valinnalla tähtäät jatko-opinnoissasi erilaisille matemaattis-luonnontieteellisille, lääketieteellisille, ja teknisille aloille. Jos valitset jatko-opinnoiksesi humanistiset, yhteiskuntatieteelliset tai kaupalliset alat, suoritat lyhyen oppimäärän.

HUOM. Pitkän oppimäärän suorittajat voivat halutessaan osallistua lyhyen syventäville kursseille.

OPPIMÄÄRÄN VAIHTAMINEN:

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen suositellaan hyväksi lukemisessa seuraavia vastaavuuksia: MAA1 → MAB1, MAA3 → MAB2, MAA6 → MAB5, MAA7 → MAB4 ja MAA8 → MAB3. Opettaja voi määrätä myös lisänäyttöjä etenkin kurssin arvosanaa uudelleen arvioitaessa. Lisänäyttö voi olla esimerkiksi korvattavan lyhyen matematiikan kurssin kurssikoe. Muut hyväksytysti suoritettut pitkän matematiikan kurssit luetaan lyhyen matematiikan koulukohtaisiksi syventäviksi kursseiksi ja niistä annetaan suoritusmerkintä.

PITKÄ OPPIMÄÄRÄ:

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Kurssi 14 suoritetaan viimeisenä kurssina ennen ylioppilaskirjoituksia.

ARVIOINTI: Aktiivinen osallistuminen, kiinnostus ja kirjallinen koe. Kurssista 14 annetaan suoritusmerkintä.

PAKOLLISET KURSSIT:

MAA1: Funktiot ja yhtälöt

- potenssifunktio
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- juuret ja murtopotenssi
- eksponenttifunktio

MAA2: Polynomifunktiot

- polynomien tulo ja binomikaavat
- polynomifunktio
- toisen ja korkeamman asteen polynomiyhtälöitä
- toisen asteen yhtälön juurten lukumäärän tutkiminen
- toisen asteen polynomien jakaminen tekijöihin
- polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

MAA3: Geometria

- kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus
- sini- ja kosinilause
- ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria
- kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

MAA4: Analyttinen geometria

- pistejoukon yhtälö
- suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt
- itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen
- yhtälöryhmän ratkaiseminen
- pisteen etäisyys suorasta

MAA5: Vektorit

- vektoreiden perusominaisuudet
- vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla
- koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo
- suorat ja tasot avaruudessa

MAA6: Todennäköisyys ja tilastot

- diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma
- jakauman tunnusluvut
- klassinen ja tilastollinen todennäköisyys
- kombinatoriikka
- todennäköisyyksien laskusäännöt
- diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma
- diskreetin jakauman odotusarvo
- normaalijakauma

MAA7: Derivaatta

- rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö
- funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta
- polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen
- polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen

MAA8: Juuri- ja logaritmifunktiot

- juurifunktiot ja -yhtälöt
- eksponenttifunktiot ja -yhtälöt
- logaritmifunktiot ja -yhtälöt
- yhdistetyn funktion derivaatta
- käänteisfunktio
- juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat

MAA9: Trigonometriset funktiot ja lukujonot

- suunnattu kulma ja radiaani
- trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen
- trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- trigonometrinen funktioiden derivaatat
- lukujono
- rekursiivinen lukujono
- aritmeettinen jono ja summa
- geometrinen jono ja summa

MAA10: Integraalilaskenta

- integraalifunktio
- alkeisfunktioiden integraalifunktiot
- määrätty integraali
- pinta-alan ja tilavuuden laskeminen

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

MAA11: Lukuteoria ja logiikka

- lauseen formalisoiminen
- lauseen totuusarvot
- avoin lause
- kvanttorit
- suora, käänteinen ja ristiriitatodistus
- kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö
- Eukleideen algoritmi
- alkuluvut
- aritmetiikan peruslause
- kokonaislukujen kongruenssi

MAA12: Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä

- absoluuttinen ja suhteellinen virhe
- Newtonin menetelmä ja iterointi
- polynomien jakoalgoritmi
- polynomien jakoyhtälö
- muutosnopeus ja pinta-ala

MAA13: Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (13)

- funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen
- jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia
- funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä
- epäoleelliset integraalit

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI:

MAA14: Kertauskurssi

- yhtälöt ja epäyhtälöt
- geometria ja analyyttinen geometria
- funktiotyypit ja niiden käyttö
- jonot ja sarjat
- differentiaali- ja integraalilaskenta
- todennäköisyyslaskenta ja tilastotiede.

LYHYT OPPIMÄÄRÄ:

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit 1, 2, 3, 4, 6, 8 ja 9 suoritetaan mielellään numerojärjestyksessä. Kurssit 5 ja 7 (II vsk) voi suorittaa edellisistä riippumatta missä opintojen vaiheessa tahansa.

ARVIOINTI: Aktiivinen osallistuminen, kiinnostus ja kirjallinen koe.

PAKOLLISET KURSSIT:

MAB1: Lausekkeet ja yhtälöt

- suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus
- ongelmien muotoileminen yhtälöiksi
- yhtälöiden graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen
- ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen
- toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

MAB2: Geometria

- kuvioiden yhdenmuotoisuus
- suorakulmaisen kolmion trigonometria
- Pythagoraan lause
- kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen
- geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

MAB3: Matemaattisia malleja I

- lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla

MAB4: Matemaattinen analyysi

- polynomifunktion derivaatta
- polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen
- polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen
- graafisia ja numeerisia menetelmiä.

MAB5: Tilastot ja todennäköisyys

- jatkuvien ja diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen
- normaalijakauma ja jakauman normittaminen
- kombinatoriikkaa
- todennäköisyyden käsite
- todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä

MAB6: Matemaattisia malleja II

- kahden muuttujan lineaariset yhtälöt
- lineaarisen yhtälöparin ratkaiseminen
- kahden muuttujan epäyhtälön graafinen ratkaiseminen
- lineaarinen optimointi
- lukujono
- aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

MAB7: Talousmatematiikka

- indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia
- taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla

MAB8: Matemaattisia malleja III

- trigonometrinen funktioiden määrittely yksikköympyrän avulla
- radiaani
- tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- muotoa $f(x) = A \sin(bx)$ olevien funktioiden kuvaajat jaksollisten ilmiöiden mallintajina
- vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet
- koordinaatiston vektoreiden komponenttiesitys ja skalaaritulo
- kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI:

MAB9: Kertauskurssi

Kurssia ei voi opiskella itsenäisesti. Kurssista annetaan suoritusmerkintä.

- yhtälöt ja prosentit
- geometria
- analyyttinen geometria
- funktiotyypit ja niiden käyttö
- funktioiden derivaatta
- tilastot ja todennäköisyys

BIOLOGIA

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyli- ja solutasolta biosfääriin. Biologialle tieteenä on ominaista havainnointiin ja kokeellisuuteen perustuva tiedonhankinta. Biotieteet ovat nopeasti kehittyviä tiedonaloja, joiden sovelluksia hyödynnetään laajasti yhteiskunnassa. Biologia luo uutta tietoa elollisen luonnon monimuotoisuudesta ja kestävän kehityksen edistämisestä.

Biologian opetuksen tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää toimivan eliömaailman rakenteen ja kehityksen, ihmisen osaksi eliömaailmaa sekä ihmisen toiminnan merkityksen ympäristössä.

Lukion biologian opinnot ovat erityisen tärkeitä, jos aiot lukion jälkeen opiskellaan biologian eri aloja, lääketiedettä, terveydenhoitoalaa, apteekkialaa, liikuntatieteelliseen, maa- ja metsätieteelliseen tai elintarvikealalle.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit 1 ja 2 on syytä suorittaa ensin numerojärjestyksessä (poikkeuksesta neuvoteltava opettajan kanssa), sen jälkeen muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Tarkoitus on kuitenkin, että 1. opiskeluvuonna suoritetaan kurssi 1 ja 2. opiskeluvuonna kurssit 2 ja 4 sekä abivuonna kurssit 3 ja 5.

ARVIOINTI: Kirjallinen kurssikoe, kotiläksyjen kuulustelu (myös kirjallisesti) ja tuntiaktiivisuus.

PAKOLLISET KURSSIT:

BI1: Eliömaailma

Kurssilla opiskellaan perustiedot biologiasta tieteenä, luonnon monimuotoisuudesta, evoluutiosta ja ekologiasta.

BI2: Solu ja perinnöllisyys

Kurssilla opiskellaan solun rakennetta ja toimintaa sekä geenien toimintaa ja perinnöllisyyden lainalaisuuksia.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

BI3: Ympäristöekologia

Kurssilla perehdytään ympäristöongelmiin, niiden syihin ja ratkaisumahdollisuuksiin sekä Suomen tärkeimpiä ekosysteemejä (metsät, suot, vesistöt) uhkaaviin tekijöihin.

BI4: Ihmisen biologia

Kurssilla syvennetään biologista tietoa ihmisestä, ihmisen elintoiminnoista ja niiden säätelyjärjestelmistä.

BI5: Bioteknologia

Kurssilla syvennetään tietämystä solusta ja geenien toiminnasta, tutustutaan geeniteknologiaan ja sen mahdollisuuksiin, mikrobien (bakteerit ja virukset) rakenteeseen, elintoimintoihin ja merkitykseen sekä eläin- ja kasvijalostukseen.

MAANTIEDE

Maantieteessä tarkastellaan elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisen luomien järjestelmien rakennetta ja toimintaa. Maantieteen opetuksen tulee ohjata opiskelijaa tiedostamaan luonnon ja ihmistoiminnan vuorovaikutussuhteita sekä tarkastelemaan maailmaa muuttavana ja kulttuurisesti monimuotoisena elinympäristönä. Maantieteen opetuksessa yhdistyvät luonnontieteelliset ja yhteiskunnalliset aiheet. Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija saa valmiuksia ympäristökysymysten alueelliseen jäsentämiseen ja kestävän kehityksen mukaisten ratkaisujen etsimiseen.

Lukion maantieteen opetuksen tulee auttaa opiskelijaa ymmärtämään maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia ilmiöitä ja ongelmia sekä niiden ratkaisumahdollisuuksia.

SUORITUSJÄRJESTYS: Pakolliset kurssit 1 ja 2 on suoritettava ensin numerojärjestyksessä, syventävien kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

ARVIOINTI: Kirjallinen koe ja tuntiaktiivisuus kursseilla 1-3. Kurssi 4 arvostellaan pelkästään tuntityöskentelyn perusteella.

PAKOLLISET KURSSIT:

GE1: Sininen planeetta

Kurssi on yleismaantieteen alaan kuuluva luonnonmaantieteen kurssi, missä tarkastellaan mm. maapalloa planeettana, ilmakehää, vesikehää, säätä ja ilmastoa, maapallon pinnanmuotoihin vaikuttavia tekijöitä sekä maapallon kasvillisuusvyöhykkeitä.

GE2: Yhteinen maailma

Kurssi on yleismaantieteen alaan kuuluva kulttuurimaantieteen kurssi, missä tarkastellaan maantieteellisestä näkökulmasta mm. väestöä, asutusta, luonnonvaroja, maa- ja metsätaloutta, teollisuutta, liikennettä, ihmistoiminnan alueellista rakennetta, aluesuunnittelua ja kestävästä kehitystä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

GE3: Riskien maailma

Kurssi on soveltavan maantieteen alaan kuuluva hasardimaantieteen kurssi, missä aiheina ovat mm. luonnon toiminnasta aiheutuvat riskit ihmiselle tai hänen omaisuudelleen (esim. avaruuden uhkat, maanjäristykset, tsunamit, myrskyt, tulvat), ihmisen ja luonnon riippuvuudesta aiheutuvat uhat (esim. ilmaston muutos, eroosio, aavikoituminen) sekä ihmisen itselleen aiheuttamat riskit maantieteellisestä näkökulmasta (esim. väestönkasvu, sodat, pakolaisuus).

GE4: Aluetutkimus

Kurssi on aluemaantieteen alaan kuuluva tutkimuskurssi. Kurssilla perehdytään erilaisiin karttoihin ja maantieteellisiin lähdeaineistoihin sekä paikantietojärjestelmiin. Lisäksi kurssilla laaditaan pienimuotoinen aluetutkimus.

FYSIIKKA

Fysiikka on puhdas perusluonnontiede, jonka tietoja ja taitoja sinulta vaaditaan, jos aiot opiskella matemaattis-luonnontieteellisille tai teknillisille aloille. Myös lääketieteellisissä opiskeluissa fysiikan perusteiden hallinta on avuksi, jollei joskus jopa välttämätöntä. Mieti tarkkaan, mitä haluat opiskella lukion jälkeen ja tee sitten valintasi. Fysiikassa lukiossa on tarjolla yksi pakollinen ja seitsemän syventävää kurssia.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit on lueteltu toivotussa suoritusjärjestyksessä. Ensimmäisenä on aina suoritettava pakollinen kurssi (FY1).

ARVIOINTI: Kaikki kurssit suoritetaan osallistumalla opetukseen ja kurssikokeeseen, ellei opettajan kanssa asiasta erikseen toisin sovita. Kaikkien kurssien suorittamiseen kuuluu harjoitustöiden tekemistä.

PAKOLLINEN KURSSI:

FY1: Fysiikka luonnontieteenä

- fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykyaikana
- aineen ja maailmankaikkeuden rakenteet ja perusvuorovaikutukset
- energian, erityisesti säteilyn, sitoutuminen ja vapautuminen luonnon ja ihmisen aikaansaamissa prosesseissa
- kokeellisuus ja mallintaminen perustana fysikaalisen tiedon rakentumisessa, mittaaminen, tulosten esittäminen ja niiden luotettavuuden arviointi
- voima liikkeen muutoksen aiheuttajana
- liikkeen kuvaamisessa tarvittavat peruskäsitteet ja liikkeen graafinen esitys

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

FY2: Lämpö

- kaasujen tilanmuutokset ja lämpölaajeneminen
- paine, hydrostaattinen paine
- kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia
- mekaaninen energia, työ, teho ja hyötysuhde
- lämpöopin pääsäännöt, sisäenergia
- energiavarat

FY3: Aallot

- harmoninen voima ja värähdysliike
- aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen
- aaltoliikkeen interferenssi, diffraktio ja polarisoituminen
- heijastuminen, taittuminen ja kokonaisheijastuminen
- valo, peilit ja linssit
- ääni, melun terveysvaikutukset ja kovalta ääneltä suojautuminen

FY4: Liikkeen lait

- liikkeen mallit ja Newtonin lait
- etä- ja kosketusvoimat, erityisesti liikettä vastustavat voimat, noste
- liikemäärän säilyminen ja impulssiperiaate
- liike- ja potentiaalienergia sekä työperiaate
- värähdysliikkeen energia

FY5: Pyöriminen ja gravitaatio

- momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen
- pyörimisliikkeen mallit, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä pyörimisliike
- pyörimisen liikeyhtälö
- pyörimismäärän säilyminen
- pyörimisliikkeen energia
- ympyräliike ja ympyräliikkeen kiihtyvyys
- gravitaatio ja gravitaation alainen liike
- heittoliike ja planeettojen liike
- satelliitit ja niiden käyttö

FY6: Sähkö

- sähköpari, sähkövirran kulku metallojohteessa
- jännitteen ja sähkövirran mittaaminen
- Ohmin laki
- Joulen laki
- vastukset, vastusten kytkennät ja Kirchoffin lait
- Coulombin laki, homogeeninen sähkökenttä ja aine sähkökentässä
- kondensaattori, kytkennät ja energia
- sähkövirran kulku puolijohteessa, esimerkkinä diodi

FY7: Sähkömagnetismi

- magneettinen voima, magneettikenttä ja aine magneettikentässä
 - varattu hiukkanen homogeenisessa sähkö- ja magneettikentässä
 - induktiolaki ja Lenzin laki
 - induktioilmiöitä - pyörrevirrat, generaattori ja itseinduktio
 - energian siirto sähkövirran avulla
 - tehollisen jännitteen ja sähkövirran mittaaminen sekä impedanssin taajuusriippuvuuden määrittäminen
 - värähtelypiiri ja antenni, sähkömagneettinen viestintä
 - sähköturvallisuus
 - energiateollisuus
-
- **FY8: Aine ja säteily**
 - sähkömagneettinen säteily
 - röntgensäteily
 - mustan kappaleen säteily
 - valosähköilmiö
 - säteilyn hiukkasluonne ja hiukkasten aaltoluonne
 - atomimallit esimerkkinä Bohrin atomimalli
 - kvantittuminen, viivaspektri, atomin energiatilat ja energiatasokaavio
 - atomiytimen rakenne
 - radioaktiivisuus ja säteilyturvallisuus
 - massan ja energian ekvivalenssi
 - ydinreaktiot ja ydinenergia
 - aineen pienimmät osat ja niiden luokittelu

KEMIA

Kemia on luonnontiede, joka tutkii aineiden ominaisuuksia, ominaisuuksien ja rakenteen välistä riippuvuutta sekä aineissa tapahtuvia muutoksia. Lukion kemia tarjoaa mahdollisuuden luonnontieteellisen tiedon soveltamiseen sekä kestävän kehityksen vaatimusten syvälliseen pohdiskeluun.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssi 1 on pohjatietona kaikille syventäville kursseille. Kurssit suoritetaan numerjärjestyksessä.

PAKOLLINEN KURSSI:

KE1: Ihmisen ja elinympäristön kemia

- orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happiyhdisteitä, orgaanisia typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja sovelluksia
- orgaanisissa yhdisteissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus
- erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus
- orgaanisten yhdisteiden hapettumis- ja pelkistymisreaktioita sekä protoninsiirtoreaktioita

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

KE2: Kemian mikromaailma

- alkuaineiden ominaisuudet ja jaksollinen järjestelmä
- elektroniverhon rakenne ja atomiorbitaalit
- hapetuslukujen määräytyminen ja yhdisteen kaava
- kemiallinen sidos, sidosenergia ja aineen ominaisuudet
- atomiorbitaalien hybridisoituminen ja orgaanisten yhdisteiden sidos- ja avaruusrakenne
- isomeria

KE3: Reaktiot ja energia

- kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu
- epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä, mekanismeja sekä sovelluksia
- stoikiometrisia laskuja, kaasujen yleinen tilanyhtälö
- energianmuutokset kemiallisessa reaktiossa
- reaktionopeus ja siihen vaikuttavat tekijät.

KE4: Metallit ja materiaalit

- sähkökemiallinen jännitesarja, normaalipotentiaali, kemiallinen pari ja elektrolyysi
- hapettumis-pelkistymisreaktiot
- metallit ja epämetallit sekä niiden happi- ja vety-yhdisteet
- bio- ja synteettiset polymeerit, komposiitit

KE5: Reaktiot ja tasapaino

- reaktiotasapaino
- happo-emästatasapaino, vahvat ja heikot protolyytit, puskuriliuokset ja niiden merkitys
- liukoisuus ja liukoisuustasapaino
- tasapainoon liittyvät graafiset esitykset

USKONTO

Uskonnon opetuksen keskeinen tehtävä on syventää opiskelijan perehtymistä omaan uskontoonsa, sen kulttuuriperintöön sekä uskonnosta nousevaan eettiseen ajatteluun. Muihin uskontoihin tutustutaan niiden omista lähtökohdista käsin. Uskonnonopetuksessa uskontoa tarkastellaan laajasti osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yhteisön ja yksilön elämää. Uskonnon opetus on erilaisia näkemyksiä huomioon ottavaa ja yksilöllistä vakaumusta kunnioittavaa. Oppiaines perustuu viimeisimpään teologiseen ja uskontotieteelliseen tutkimukseen. Opetuksessa nojaututaan uskontojen omiin lähteisiin ja tutkimuksiin.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit lueteltu toivotussa järjestyksessä. Poikkeuksista neuvoteltava opettajan kanssa.

ARVIOINTI: Arviointi kohdistuu katsomuksellisten ajattelutaitojen hallintaan, kykyyn eritellä ja arvioida uskonnollista kulttuuria sekä keskeisten sisältöjen, uskontoihin liittyvien tietojen hallintaan ja ymmärtämiseen. Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät.

PAKOLLISET KURSSIT:

UE1: Uskonnon luonne ja merkitys

Kurssilla tarkastellaan millainen ilmiö uskonto on ja miten sitä tutkitaan. Kurssilla opitaan ymmärtämään uskonnollista yleismaailmallista luonnetta, uskonnoissa ilmeneviä kysymyksenasetteluja ja uskonnon nivoutumista kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Kurssilla tutustutaan Raamatun syntyyn ja sisältöön sekä tutkimus- ja tulkintatapoihin sekä Raamatun merkitykseen ja vaikutukseen länsimaisessa kulttuurissa.

UE2: Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Kurssi perehdyttää siihen, miten kristillinen kirkko on muotoutunut, levinnyt ja vaikuttanut ympäristöönsä eri aikoina ja miten se on ollut vuorovaikutuksessa aikansa kulttuurin ja yhteiskunnan kanssa. Aiheina mm. kristillisen kirkon synty, alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon, lännen kirkko keskiajalla, idän kirkon kehitys, reformaatio, kirkkojen kehitys uudella ajalla, nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli tämän päivän maailmassa, kirkkojen ja uskontojen välinen vuoropuhelu.

UE3: Ihmisen elämä ja etiikka

Kurssilla tutustutaan ihmisen tärkeisiin elämäkysymyksiin: elämäntarkoitus, kärsimys ja kuolema sekä kristilliseen jumala- ja ihmiskäsitykseen. Keskeistä on hallita eettinen kysymyksenasettelu ja eettisen pohdinnan merkitys sekä kristillinen etiikka ja etiikan teoriat ja niiden soveltaminen yksilöeettisiin ja yhteiskuntaeettisiin kysymyksiin.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

UE4: Uskontojen maailmat

Kurssilla käsitellään maailmanuskontoja: hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia seuraavien teemojen näkökulmasta: uskontojen kannattajamäärä ja levinneisyys, uskontojen pyhät kirjat ja oppi, uskontojen eettiset ohjeet, uskontojen kultit ja rituaalit, uskontojen suuntaukset ja tulkinnat, uskonnot ja taide sekä uskonnot ja yhteiskunta. Lisäksi tarkastellaan luonnonkansojen uskontojen yhteisiä piirteitä.

UE5: Mihin suomalainen uskoo?

Kurssilla tutustutaan uskonnon ilmenemismuotoihin Suomessa muinaissuomalaisesta uskonnosta nykypäivän uskonnollisuuteen. Keskeisinä sisältöinä: muinaissuomalainen uskonto, Suomen kirkkohistorian yleislinjat, kristilliset kirkot nykypäivän Suomessa, ei-kristilliset liikkeet Suomessa, nykypäivän suomalaisen uskonnollisuuden ilmeneminen, kirkko ja yhteiskunta sekä uskonnon ja taiteen suhde.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI:

UE6: Ihminen ja Jumala Raamatussa

Tarkastellaan Raamatun historiaa ja kontekstia. Tutustutaan tarkemmin Raamatussa esiintyviin henkilöihin ja kertomuksiin erityisesti uskontopsykologisesta näkökulmasta katsottuna. Selvitetään uusien tutkimustulosten avulla, miten esim. Raamatun aikaiset maailmankuvat vaikuttivat ihmisen toimintaan ja uskomuksiin. Tarkastellaan Jumalan ja ihmisen suhdetta Raamatun kertomusten antaman kuvan perusteella. Pohditaan uskon ja tiedon suhdetta sekä tunteiden vaikutusta uskoon. Kurssi arvostellaan asteikolla ABC.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämänkatsomustieto kartuttaa pohdiskelevasti ja keskustellen opiskelijoiden kulttuurista ja katsomuksellista yleissivistystä, toiminnallista arviointikykyä ja tilannetajua, eettisiä valmiuksia ja suvaitsevaisuutta sekä keskustelun, kuuntelun ja itseilmaisun taitoja. Opetuksessa painotetaan ihmisten kykyä tutkia maailmaansa ja laajentaa sitä koskevaa tietämystään sekä yhteisellä toiminnallaan tietoisesti ohjata elämäänsä. Elämänkatsomustieto tukee opiskelijoiden elämänkatsomuksen ja identiteetin muotoutumista sekä heidän yhteisöllisten hyvän elämän ihanteidensa ja käytäntöjensä hahmottumista.

SUORITUSJÄRJESTYS: Kurssit on lueteltu toivotussa järjestyksessä.

ARVIOINTI: Katsomusten, arvostusten ja uskomusten arviointi- ja ilmaisutavoissa arvostetaan suvaitsevaisuutta, eri näkökulmien ja toisten katsomustapojen huomioimista. Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät.

PAKOLLISET KURSSIT:

ET1: Hyvä elämä

Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää. Keskeisinä sisältöinä: elämänkatsomus, elämänkatsomustieto, hyvä elämä, minuus, identiteetti, ihmisen yksilöllisen olemassaolon peruskysymykset, elämönhallinnan keinot, identiteetin muodostaminen ihmisen elämänkaaren aikana sekä eettiset valinnat eri elämänvaiheissa.

ET2: Maailmankuva

Kurssilla pohditaan maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Kurssilla perehdytään maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkitykseen siinä. Keskeisinä sisältöinä: maailmankuvan rakenne ja ydinalueet, käsityksiä ihmisestä, yhteiskunnasta, kulttuurista ja luonnosta sekä todellisuuden rakenteesta, näennäistieteiden ja uskontojen rajankäynti, koulu, media ja taide maailmankuvaa luovina ja välittävinä instituutioina, länsimaisen maailmankuvan murrokset.

ET3: Yksilö ja yhteisö

Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Kurssilla perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen. Keskeisinä sisältöinä: ihminen sosiaalisena olentona, yksilöiden vuorovaikutus ja yhteisöllisyys, yksityinen ja julkinen, vallan käsite, vallan muodot ja valtasuhteet sekä erilaiset vaikuttamiskeinot, teorioita yhteiskunnan rakenteesta ja muutoksesta, ihmisoikeudet ja niiden historia, oikeudenmukaisuus yhteiskunnallisena, maailmanlaajuisena ja ekologisena kysymyksenä.

FILOSOFIA

Filosofia ei ole tieto- vaan taitoaine. Se käsittelee koko todellisuutta, sen monimuotoista hahmottamista ja ihmisen toimintaa siinä. Filosofian tehtävä on esittää kysymyksiä vaikka niihin ei löydykään selkeitä vastauksia. Filosofian opetus edistää luovan ja itsenäisen ajattelun kehitystä ja siinä annetaan runsaasti tilaa opiskelijoiden yksilöllisten näkemysten muodostumiselle.

KURSSIJÄRJESTYS: Kurssi 1 on suoritettava ennen syventäviä kursseja.

ARVIOINTI: Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät.

PAKOLLINEN KURSSI:

FI1: Johdatus filosofiseen ajatteluun

Kurssi luo yleiskuvan filosofiasta.

SYVENTÄVÄT KURSSI:

FI2: Filosofinen etiikka

Kurssilla tutustutaan filosofisen etiikan tärkeimpiin ongelmiin, käsitteisiin ja teorioihin ja pyritään jäsentämään omia moraalisia ratkaisuja ja perusteita filosofisen etiikan välinein. Kurssin suoritustapa ovat oppitunnit ja tutkielmatyöskentely.

FI3: Tiedon ja todellisuuden filosofia

Kurssilla pohditaan mitä tieto ja tietäminen ovat filosofiassa, tieteessä ja arkielämässä

FI4: Yhteiskuntafilosofia

Kurssilla hahmotetaan yhteiskunnan luonnetta ja perehdytään yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin

HISTORIA

Historia on ihmiskunnan muisti omasta menneisyydestään. Historian opetus luo opiskelijalle edellytyksiä ymmärtää eri aikakausien luonnetta, oman aikansa ongelmia ja muutosprosesseja sekä auttaa häntä hahmottamaan kansainvälistä maailmaa. Historian lähteiden käyttö sekä syy-seuraussuhteiden pohtiminen tarjoavat erinomaisen mahdollisuuden johdonmukaiseen ajatteluun ja päättelyn kehittämiseen.

KURSSIJÄRJESTYS: Kurssi 1 pitää olla suoritettuna ennen kurssia 2. Kurssi 3 pitää olla suoritettuna ennen kurssia 4. Kurssi 2 pitää olla suoritettuna ennen kurssia 6.

ARVIOINTI: Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät. Kurssi 6 arvioidaan kirjallisten ja suullisten esitelmien perusteella.

PAKOLLISET KURSSIT:

HI1: Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssilla pohditaan ihmisen ja luonnon suhdetta keräilytaloudesta nykypäivään. Millaiset elinmahdollisuudet luonto antaa ja miten ihminen on hyödyntänyt niitä eri aikakausina?

HI2: Eurooppalainen ihminen

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä.

HI3: Kansainväliset suhteet

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien.

HI4: Suomen historian käännekohtia

Kurssilla tehdään tutuksi Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja sekä kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:**HI5: Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan**

Kurssi tarkastelee Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalaista kulttuuriperintöä.

HI6: Kulttuurien kohtaaminen

Kurssilla tarkastellaan jonkun tai joidenkin Euroopan ulkopuolisten kulttuurien ominaispiirteitä sekä kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kurssin suoritustapa ovat oppitunnit ja tutkielmatyöskentely.

YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntatiedon opetus syventää opiskelijoiden käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta. Yhteiskunnan rakenteita tarkastellaan Suomalaisen yhteiskunnan, Euroopan ja maailman näkökulmasta.

ARVIOINTI: Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät.

SUORITUSJÄRJESTYS: Pakolliset kurssit tulee suorittaa numerojärjestyksessä. Kurssi 1 pitää olla suoritettuna ennen kurseja 3 ja 4. Syventävät kurssit suoritetaan toisena tai kolmantena opiskeluvuotena.

PAKOLLISET KURSSIT:**YH1: Yhteiskuntatieto**

Tavoitteena on oppia tuntemaan Suomen poliittinen ja yhteiskunnallinen järjestelmä sekä yksilön asema ja vaikutusmahdollisuudet siinä.

YH2: Taloustieto

Kurssi johdattaa tuntemaan talouselämän toimintaperiaatteita.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:**YH3: Kansalaisen lakitieto**

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse. Kurssilla vierailaan käräjäoikeuden istunnossa.

YH4: Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni

Kurssi perehdyttää opiskelijan Euroopan unionin toimintaan sekä yksittäisen kansalaisen asemaan yhdyntävässä Euroopassa.

PSYKOLOGIA

Ihmisen toimintaa tutkivana tieteenä psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologian tiedot ja taidot tukevat itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä. Opetuksessa luodaan edellytykset siihen, että opiskelija oivaltaa psykologisen tiedon yhteyden sosiaalisiin, kulttuurisiin ja ajankohtaisiin kysymyksiin sekä ymmärtää psyykkisten, biologisten ja sosiaalisten tekijöiden välisen vuorovaikutuksen.

KURSSIJÄRJESTYS: Kurssit 1. ja 2. suoritetaan ensin ja sen jälkeen voi edetä haluamassaan järjestyksessä. Kurssi 6. sopii hyvin myös ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille.

ARVIOINTI: Arvioinnissa painotetaan tiedon muokkaamista ja kokonaisuuksien hallintaa. Opiskelijan tulee osoittaa, että hän on ymmärtänyt opiskelemissaan asiat ja että hän pystyy soveltamaan oppimaansa tietoa. Kirjallinen kurssikoe, aktiivinen osallistuminen ja/tai kirjalliset/suulliset esitelmät.

PAKOLLINEN KURSSI:

PS1: Psyykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Kurssilla tarkastellaan psykologiaa tieteenä; psykologian tutkimuskohteet ja sovellusalueet, psykologisen tiedon muodostuminen. Kurssilla tutustutaan psyykkisen toiminnan luonteeseen sekä oppimisen psykologiaan ja sosiaalipsykologian perusteisiin. Kurssi tutustuttaa oman itsensä tutkiskeluun ryhmän jäsenenä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

PS2: Ihmisen psyykkinen kehitys

Kurssi käsittää yksilön psyykkisen kehityksen elämän eri vaiheissa kehityspsykologisen teorian valossa. Kurssilla tarkastellaan läpi elämänkaaren, vauvasta vanhukseksi, jatkuvaa kehitystä huomioiden biologiset ja sosiaaliset tekijät. Kehityspsykologiset teoriat antavat valmiuksia ymmärtää ihmisen psyykkisen toiminnan luonnetta. Kurssilla vierailaan päiväkodeissa ja vauvauinnissa.

PS3: Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet

Kurssilla tarkastellaan kognitiivisia perusprosesseja, hermoston perusrakennetta, hermosolun ja hermoverkkojen toimintaa ja niiden yhteyttä psykologisiin toimintoihin. Kurssilla tutustutaan myös kognitiivisen toiminnan häiriöihin sekä neuropsykologiaan ja sen tutkimuskohteisiin, kuten aivovaurioihin ja niiden kuntoutukseen.

PS4: Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Kurssilla tarkastellaan eritasoisia motiiveja sekä motivaation kehittämistä ja ylläpitämistä. Tutustutaan tunteisiin moniulotteisina prosesseina sekä niiden muodostumiseen, ilmenemiseen ja merkitykseen. Kurssi käsittää motivaation ja emootioiden perusteoria ja tutkimuksen sekä motivaation, emootioiden ja kognitiivisten toimintojen keskinäiset vaikutukset ihmisen toiminnassa yksilö- ja yhteisötasolla. Tarkastelun kohteena ovat myös korkeatasoinen kognitiivinen toiminta, kuten ajattelu, ongelmanratkaisu ja päätöksenteko.

PS5: Persoonallisuus ja mielenterveys

Kurssi perehdyttää persoonallisuuspsykologian keskeisiin käsitteisiin, esimerkiksi minuuteen ja identiteettiin. Miten persoonallisuutta tutkitaan ja selitetään eri näkökulmista? Kurssilla tarkastellaan mielenterveyteen vaikuttavia tekijöitä ja mielenterveyden häiriöitä, kuten neurooseja, rajatiloja ja psykooseja. Tutustutaan psykoterapiaan ja eri hoitomuotoihin mielenterveyden ongelmien hoidossa sekä psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI:

PS6: Sosiaalipsykologian perusteet

Kurssilla pohditaan ihmisten keskinäisen kanssakäymisen merkitystä, opitaan ymmärtämään ihmisten suhdetta toisiin, ryhmiin ja laajemmin yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Sosiaalipsykologian perusteoria ja niiden tutkimus sekä johtajuus ja keskeiset teorit ovat aiheina samoin kuin erilaiset ihmissuhteisiin liittyvät tekijät, kuten kiintymys, auttaminen, aggressiot ja konfliktit. Kurssilla opitaan ymmärtämään itseä ja muita ja näin lisäämään sosiaalisen kanssakäymisen taitoja. Kurssi arvostellaan asteikolla ABC.

MUSIIKKI

Musiikinopetuksen tehtävänä on tarjota elämyksiä, taitoja ja tietoja, jotka lisäävät opiskelijan musiikillista sivistystä ja rohkaisevat häntä elinikäiseen musiikin harrastamiseen. Laulaminen, soittaminen ja musiikin kuunteleminen ovat opetuksen keskeisiä työtapoja. Ensimmäinen kurssi on pakollinen kaikille sekä toinen, jos valitsee kuvataidetta vain yhden kurssin.

SUORITUSJÄRJESTYS: 1. kurssin jälkeen vapaa.

ARVIOINTI: Kurssin arvostelussa huomioidaan musiikilliset tiedot ja taidot sekä ennenkaikkea innostuneisuus ja osallistuminen työskentelyyn.

PAKOLLISET KURSSIT:

MU1: Musiikki ja minä

Musisoinnin yhteydessä tutustutaan musiikin peruskäsitteisiin, työskentelytapoja vaihdellen. Tutustutaan lisäksi kuulonhuoltoon, opiskelijoiden omaan musiikkitoimintaan jne.

MU2: Moniääninen Suomi

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti suomalaiseen musiikkiin. Musisoinnin yhteydessä, työskentelytapoja vaihdellen, luodaan silmäys suomalaisen musiikkikulttuurin ilmiöihin.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

MU3: Ovet auki musiikille

Kurssilla laajennetaan opiskelijoiden musiikillista maailmankuvaa ja tietämystä eri musiikkikulttuureista. Aktiivista soittamista ja laulamista unohtamatta perehdytään joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Tarkasteltava kohde voi edustaa joko populaari-, taide- tai perinnesmusiikkia.

MU4: Musiikki viestii ja vaikuttaa

Työskentelytapoja vaihdellen tutustutaan musiikin käyttöön eri taidemuodoissa ja mediassa. Tutkitaan musiikin osuutta elokuvassa, näyttämöllä ja joukkoviestimissä. Musiikin yhteys kuvaan, tekstiin ja liikkeeseen. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua materiaalia.

MU5: Musiikkiprojekti

Kurssin tarkoitus on suunnitella ja toteuttaa musiikillinen kokonaisuus. Kyseessä voi olla pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti. Kurssin voi suorittaa osallistumalla koulun kuoron toimintaan.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

MU6: Yhtyesoitto ja –laulu

Aktiivisen soittamisen ja laulamisen kautta tutustutaan eri musiikkityyleihin. Perehdytään improvisoinnin maailmaan ja opetellaan säestystä sointumerkeistä. Pieniä musiikillisia tehtäviä. Kurssi arvioidaan sanallisesti.

MU7: Musiikin lukiodiplomi

Musiikin lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Opiskelija suorittaa musiikin lukiodiplomin kokoamalla näytesalkun opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Näytesalkku voi olla myös aineen taidollista ja tiedollista hallintaa osoittava projektityö. Diplomi arvioidaan asteikolla 1-5. Musiikin lukiodiplomista kiinnostuneet, yhteys musiikinopettajaan viimeistään toisen lukuvuoden aikana.

KUVATAIDE

Kuvataiteen keskeisiä sisältöalueita ovat kuvailmaisuus, taiteen tuntemus, kuvaviestintä ja ympäristöestetiikka. Ensimmäinen kurssi on pakollinen kaikille sekä toinen, jos valitsee musiikkia vain yhden kurssin.

Kuvataiteesta on mahdollista suorittaa lukiodiplomi. Ennen suorittamista opiskelijan on käytävä vähintään neljä lukion kuvataiteen kurssia. Lukiodiplomista kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä kuvataiteen opettajaan.

SUORITUSJÄRJESTYS: 1 ja 2 kurssien jälkeen on vapaa.

ARVIOINTI: Kurssien arvostelu tapahtuu ensisijaisesti kurssien aikana tehtyjen töiden perusteella. Niissä korostuvat tekniikan hallinta sekä tehtäviin paneutuminen. Kirjallinen kurssikoe Kuvataide-kirjasta.

PAKOLLISET KURSSIT:

KU1: Minä, kuva ja kulttuuri

Visuaalisen kulttuurin sisältöjä ja perusteita. Kuvallista ilmaisua ja taide- ja mediakuvien analysointia. Taiteen merkitysten pohdintaa yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

KU2: Ympäristö, paikka ja tila

Arkkitehtuuri, muotoilu/design ja taide rakennetussa ympäristössä vs. luonnonmaisema. Tarkastellaan tilan, paikan ja ajan merkityksiä kuvataiteessa. Suunnittelu kulttuurisena viestinä sekä esteettiseltä, eettiseltä ja kestävän kehityksen kannalta. Tutustutaan ympäristö- ja yhteisötaiteeseen.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

KU3: Media ja kuvien viestit

Kuvaviestintä ja visuaaliset vaikutusmahdollisuudet. Mainoskuva, populaarikulttuurin kuvat, sarjakuva jne. Kuvanrakennusta, kuvitustehtäviä, valokuvausta ja kuvankäsittelyä. Elokuvan/videon perinteistä ja uutta kuvakerrontaa.

KU4: Taiteen kuvista omiin kuviin

Tutustumme kuvataiteen historian ilmiöihin, teemoihin ja aikakausien mestareihin. Toteutamme omia pitkäkestoisempia taideprojekteja eri tekniikoin.

KU5: Nykytaiteen työpaja

Nykytaiteessa perinteiset taidelajien rajat ylittyvät ja ilmaisumahdollisuuksia on maailma täynnä. Tutustumme tämän hetken kuvataiteen ilmiöihin ja teemme teoksia ja harjoituksia yhdistellen useita tekniikoita.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:

KU6: Kuvataiteen lukiodiplomi

Kurssin voi suorittaa käytyään 4. kuvataiteen kurssia. Opetushallitus suunnittelee joka vuosi uudet sisällöt ja tehtävävaihtoehdot. Työ koostuu teoksesta ja portfolioista. Taidealalle opiskelemaan suuntautuvan on mahdollisuus saada lukiodiplomista lisäpisteitä hakutilanteessa.

LIIKUNTA

Liikuntakursseilla kehitetään liikuntataitoja ja annetaan virikkeitä opiskelijan jatkuvaan ja säännölliseen liikunnanharjoittamiseen. Lisäksi liikunnanopetuksessa pyritään kohottamaan opiskelijan fyysistä kuntoa ja tarjoamaan virkistystä opiskelun lomassa.

SUORITUSJÄRJESTYS: Liikuntakurssit voi suorittaa missä järjestyksessä tahansa.

ARVIOINTI: Arviointi perustuu opiskelijan toimintakykyisyyteen, liikuntataitoihin ja harrastuneisuuteen. Kurssit arvioidaan numeroin.

PAKOLLISET KURSSIT:

LI1: Taitoa ja kuntoa

Liikuntataitojen monipuolista harjoittelua. Lajeina mm. palloilu, vesiliikunta, musiikkiliikunta, jääpelit ja kuntosalityöskentely.

LI2: Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Kuntoliikuntatyypistä harjoittelua. Lajeina mm. kuntosalityöskentely, uinti, palloilu, musiikkiliikunta ja rentoutusharjoituksia. Kurssilla toteutetaan vuorokaudenmittainen vaellusretki.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:**LI3: Virkisty liikunnasta palloillen**

Kurssilla harjoitellaan erilaisia palloilulajeja . Kurssi pyritään hajauttamaan kahdelle jaksolle.

LI4: Yhdessä vanhoja tansseja tanssien

Tanssien harjoittelu vanhojen tanssiesitykseen. Lisäksi harjoitellaan myös muita seura- ja paritansseja.

LI5: Kuntoliikunta

Opiskelijat laativat opettajan avustamina henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, jota toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT:**LI6: Liikunnallisille aloille valmentava kurssi**

Liikunnallisten alojen oppilaitosten pääsykoetehtäviin tutustumista ja harjoittelua.

LI7: Liikunnan lukiodiplomi

Diplomiin osallistuminen edellyttää vähintään 5 kurssin suorittamista koko lukion aikana (myös lajivalmennus lasketaan mukaan). Kurssi pyritään suorittamaan toisen lukuvuoden aikana. Kurssilla suoritetaan fyysisen kunnan mittaus. Lisäksi opiskelijat tekevät tutkielman valitsemastaan liikuntalajista sekä antavat tästä lajista erityisosaamisen näytön. Kurssin suorittamisesta on hyötyä haettaessa liikunta- ja terveydenhoitoaloille. Kurssista saa erillisen todistuksen, jossa arvio 1-5.

TERVEYSTIETO

Terveystiedossa pyritään kehittämään oppilaan tietoja ja taitoja fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Terveystietoa ylioppilaskirjoituksissa kirjoittaville järjestetään pienimuotoinen kertaustilaisuus.

SUORITUSJÄRJESTYS: Terveystietokurssit voi suorittaa missä järjestyksessä tahansa.

ARVIOINTI: Arviointi perustuu opiskelijan kirjalliseen kokeeseen, tuntiaktiivisuuteen, harjoitustehtäviin ja osallistumiseen ryhmissä tehtäviin töihin. Kurssit arvioidaan numeroin.

PAKOLLINEN KURSSI:**TE1: Terveyden perusteet**

Kurssi antaa perusteita terveyden arvopohdintaan. Lisäksi perehdytään terveyteen ja sairauteen vaikuttaviin tekijöihin kansantautien ja yleisimpien tartuntatautien ehkäisyn näkökulmasta.

SYVENTÄVÄT KURSSIT:

TE2: Nuoret, terveys ja arkielämä

Kurssilla perehdytään nuoren arkielämässään tarvitsemiin terveystottumuksiin ja selviytymisen keinoihin sekä terveystutkimusten käsittelyyn vastuullisen aikuisuuden näkökulmasta.

TE3: Terveys ja tutkimus

Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään.

TE4: Ensiapukurssi 1 ja 2

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjaus auttaa opiskelijaa suunnittelemaan omaa opinto-ohjelmaansa, tukee opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheessa sekä auttaa häntä tekemään suunnitelmia koulutusta ja elämänuraa koskevissa valinnoissa. Tavoitteena on kehittää opiskelijan yksilöllisiä opiskelun taitoja ja menetelmiä sekä edistää hänen valmiuksiaan lukio-opiskelussa. Opinto-ohjauksella tuetaan opiskelijan kokonaisvaltaista ja yksilöllistä kehitystä. Vahvistetaan itsetuntemusta ja käsitystä itsestään suhteessa muuttuviin elämäntilanteisiin.

PAKOLLINEN KURSSI:

OP1: Opinto-ohjauksen kurssi

Tavoitteena on perehdyttää uudet oppilaat lukion tavoitteisiin ja kertoa heille niiden merkitys opiskelun kannalta. Lisäksi tehdään oma lukusuunnitelma ja ainevalinnat lukuvuodelle sekä opiskellaan lukion eri työmuotoja ja arvioidaan omia oppimistuloksia. Toteutetaan ensimmäisenä ja toisena lukuvuotena luokkaopetuksena ja henkilökohtaisena ohjauksena.

SYVENTÄVÄ KURSSI:

OP2: Opinto-ohjauksen kurssi

Tavoitteena on auttaa opiskelijaa hahmottamaan lukio-opiskelun päättämisen ja ylioppilaskirjoitusten suorittamiseen liittyvät asiat ja velvoitteet. Antaa tietoa erilaisista jatko-opintomahdollisuuksista. Toteutetaan luokkaopetuksena ja henkilökohtaisena ohjauksena kolmantena opiskeluvuonna.

SOVELTAVAT KURSSIT:

ILMAISUTAITO

Ilmaisutaito on taide- ja taitoaine, jossa pyritään kehittämään oppilaan kokonaispersoonallisuutta ja vahvistamaan itsetuntoa. Yhteissuunnittelu ja omien produktioiden ideointi ja toteuttaminen vaativat luovuutta, toisen huomioon ottamista ja sitoutumista pitkäjänteiseen tekemiseen. Vaikka kurseilla pyritään valmistamaan jokin yleisoesitys, perimmäisenä tavoitteena ei ole itse lopputulos, sillä näyttämötaidot ja ilmaisun eri osa-alueet kehittyvät itse prosessimaisessa työskentelyssä. Kurssin harjoituksissa vahvistetaan oppilaan ilmaisuvalmiuksia yhdistämällä luovasti eri taiteenaloja.

ARVIOINTI: Ilmaisutaidon kurssit arvioidaan sanallisesti (A, B, C).

IT1: Ilmaisutaito

Kurssi järjestetään toisessa jaksossa. Kurssilla valmistetaan esitys lukion itsenäisyysjuhlaan.

OPPILASKUNTA

OPK1: Oppilaskunta 1

TAVOITTEET: Oppilaskunnan jäsen kouluttautuu hoitamaan jotain ennalta sovittua oppilaskunnan toimintaan kuuluvaa tehtävää. Kurssimerkinnän saaminen edellyttää oman vastuualueen tunnollista hoitamista, osallistumista oppilaskunnan hallituksen pitämiin kokouksiin ja teemapäivien ja koulun juhlien järjestämistä.

ARVIOINTI: Vuoden lopuksi opiskelijalta edellytetään kirjallista raporttia toiminnastaan. Päätöksen kurssin hyväksymisestä tekevät rehtori ja oppilaskunnan ohjaaja yhdessä. Kurssista saa suoritusmerkinnän sekä erillisen todistuksen.

OPK2: Oppilaskunta 2

TAVOITTEET: Opiskelijan tulee huolehtia ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kouluttamisesta oppilaskunnan tehtäviin (yleiset tehtävät ja vastuualueet). Kurssimerkinnän saaminen edellyttää oppilaskunnan yleisten tehtävien hoitamista, osallistumista oppilaskunnan hallituksen pitämiin kokouksiin ja teemapäivien ja koulun juhlien järjestämistä.

ARVIOINTI: Vuoden lopuksi opiskelijalta edellytetään kirjallista raporttia toiminnastaan. Päätöksen kurssin hyväksymisestä tekevät rehtori ja oppilaskunnan ohjaaja yhdessä. Kurssista saa suoritusmerkinnän sekä erillisen todistuksen.

YRITYSTOIMINTA

YT1: Yritystoiminta ja markkinointi

TAVOITTEET: Kurssilla tutustutaan yritystoiminnan perusedellytyksiin mahdollisimman käytännönläheisesti. Markkinointi on yksi tärkeä osa yritystoimintaa ja sitä harjoitellaan oman oppilaitoksen markkinoinnin sekä tutor-toiminnan avulla.

ARVIOINTI: Kurssin lopuksi opiskelijalta edellytetään kirjallista raporttia toiminnastaan. Päätöksen kurssin hyväksymisestä tekevät opinto-ohjaaja ja kurssin opettaja yhdessä. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

URHEILUVALMENNUS

UV1-20: Urheiluvalmennus

Kuortaneen lukion lajeja ovat keilailu, jääkiekko, lentopallo, paini, pesäpallo, yleisurheilu ja muut yksilölajit. Urheiluvalmennus perustuu kiinteään yhteistyöhön urheiluopiston valmennuskeskuksen ja ao. lajiliittojen kanssa. Harjoittelu tapahtuu pääsääntöisesti eri lajien osalta urheiluopiston tiloissa.

Urheilulukiolaisen työjärjestykseen sisältyy 8 tuntia viikossa oman lajin harjoittelua lajiryhmissä. Lajiryhmiä ovat paini, keilailu, pikajuoksut, kestävyyslajit, hyppy, heitot, lentopallo, jääkiekko ja pesäpallo. Kullakin lajiryhmällä on oma valmentaja, joka seuraa ja ohjaa harjoittelua.

ARVIOINTI: Urheiluvalmennuksessa opiskelijan opiskelemat kurssit arvioidaan numeroin. Numeroarvioinnin perusteina päättötodistuksessa on: 1. Lajitaidot ja -tiedot, 2. Fyysinen toimintakyky, 3. Kilpailumenestys sekä 4. Harrastuneisuus. Lisäksi arvioinnissa käytetään lajiliittojen omia testejä. Harrastuneisuuden arvioinnissa avainkohteina ovat opiskelijan aktiivisuus, vastuullisuus ja asennoituminen urheiluvalmennuksessa.

VALMENNUSOPPI

VO1: Valmennusoppi

Valmennusteorian kurssi on erityisesti suunniteltu urheilulukiolaisille ja liikunnalliselle alalle tähtäävälle opiskelijalle. Tavoitteena on oppia fysiologian perustiedot, lihaskuormituksen ja palautusmenetelmien hallinta, testausmenetelmien ymmärtäminen ja tarkoitus, urheilijan ravinnon merkitys ja suorituskyvyn taustatekijöiden selvittämien eri lajeissa.